

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog
Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne
energije**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESTIRANOM JAVNOSĆU									
Naziv prijedloga propisa ili akta	Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije								
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	Hrvatska energetska regulatorna agencija								
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Ivan Mrljak, dipl.ing.el.								
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Nikole Tesle 3, Karlovac Tel.: 098-1864-117								
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Ivan Mrljak								
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Ovi prijedlozi i primjedbe rezultat su dugogodišnjeg iskustva i komunikacije s kupcima, te rada u HEP-u.								
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA ZAGREB -- Ulica grada Vukovara 14</p> <p>Primljeno: 10.12.2013.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Klasifikacijska oznaka</td> <td>Org. jed.</td> </tr> <tr> <td>470-01113-01112</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Urudžbeni broj</td> <td>Pril. Vrij.</td> </tr> <tr> <td>15113-02</td> <td></td> </tr> </table> </div>		Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	470-01113-01112		Urudžbeni broj	Pril. Vrij.	15113-02	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.								
470-01113-01112									
Urudžbeni broj	Pril. Vrij.								
15113-02									
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	+ Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti								
	Anonimna objava								
Datum izrade:	10.12.2013.								

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

- U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.
- Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

Kao dugogodišnji radnik Hrvatske elektroprivrede (od 10.12.1975) upoznat sam sa povijesti tarifnih sustava, iskustvima u primjeni i problemima, a posebno sa okolnostima koje su proizašle iz novog uređenja odnosa između sudionika na tržištu električne energije.

Osnovna značajka ovog prijedloga Metodologije je da se oslanja na Metodologiju iz 2006. godine, a koja pak vuče korijene iz Tarifnog sustav donesenog 1991. godine.

Distribucija električne energije je usluga koju operator distribucijskog sustava pruža kupcu čija su postrojenja i instalacije priključene na distributivnu mrežu. Ovi odnosi proizlaze iz ugovora o priključenju i elektroenergetske suglasnosti, a operativno se provode kroz ugovor o korištenju distribucijske mreže.

Osnovne karakteristike su napon priključenja, priključna snaga i mjesto priključenja te režim korištenja tijekom vremena.

U osnovi troškovi distribucijskog sustava mogu se podijeliti na fiksne i varijabilne. Pri tome sa stanovišta kupca fiksne troškove predstavljaju svi troškovi koji proizlaze iz elektroenergetske suglasnosti koja određuje napon priključenja, dakle dio mreže koju kupac koristi i priključnu snagu koja zapravo predstavlja „veličnu“ postrojenja koja mora biti u funkciji da bi kupac mogao koristiti tu priključnu snagu. Priključna snaga nije ograničena vremenom (osim u izvanrednim situacijama) i praktično je na raspolaganju kupcu sve vrijeme dok je na snazi ugovor o korištenju mreže. Mjesto priključenja posebno je karakteristično za priključke na niskom naponu gdje je mjesto primopredaje u transformatorskoj stanici (bilo VN/SN ili SN/NN). Dakle kupac bi trebao anositi dio onih fiksnih troškova koji proizlaze iz njegovog priključka, odnosno priključne snage.

Varijabilni troškovi korištenja mreže su troškovi koji proizlaze iz stvarno korištene mreže, odnosno energije koja je za kupca prenesena, a to su gubici u distributivnoj mreži i sekundarne usluge. Što je više energije kupac kupio to su veći gubici koji su ostvareni da bi se ta energija prenijela.

Slijedom iznesenog vidljivo je da bi na taj način kupac snosio one troškove koje je prouzročio priključenjem i korištenjem mreže.

Bez daljnjeg da ovaj pristup predstavlja radikalni zaokret u odnosu na dosadašnju praksu koja proizlazi iz činjenice da je u trenutku formiranja tarifnih modela i tarifnih stavki operator distribucijskog sustava bio ujedno i opskrbljivač.

Prijedlozi i primjedbe adekvatno se odnose i na Prijedlog Metodologije za određivanje tarifnih stavki za prijenos električne energije.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Članak 1.	
Članak 2.	
Članak 3.	
Članak 4.	
Članak 5.	
Članak 6.	
Članak 7.	
Članak 8.	
Članak 9.	
Članak 10.	
Članak 11.	
Članak 12.	
Članak 13.	
Članak 14.	
Članak 15.	
Članak 16.	
Članak 17.	
Članak 18.	
Članak 19.	
Članak 20.	
Članak 21.	
Članak 22.	
Članak 23.	
Članak 24.	
Članak 25.	

Članak 26.	Uvesti tarifne stavke za kupce sa mjestom predaje u TS VN/SN. Kupci sa izravnim priključkom na SN sabirnice u TS VN/SN ne bi plaćali troškove koji proizlaze iz srednjenaponske mreže, a izuzetno su veliki. Pravednija raspodjela troškova.
Članak 27.	Uvesti tarifne stavke za kupce sa mjestom predaje u TS SN/NN. Kupci sa izravnim priključkom na NN sabirnice u TS SN/NN ne bi plaćali troškove koji proizlaze iz niskonaponske mreže, a izuzetno su veliki. Pravednija raspodjela troškova.
Članak 28.	
Članak 29.	
Članak 30.	
Članak 31.	
Članak 32.	
Članak 33.	
Članak 34.	
Članak 35.	
Članak 36.	
Članak 37.	
Članak 38.	
Članak 39.	
PRILOG 1.	
PRILOG 2.	
PRILOG 3.	
PRILOG 4.	<p>4.1. Radna snaga U točki 7. pojavljuje se pojam „opskrba“ (ugovor o opskrbi i korištenju mreže; naknada za opskrbu) koji ne pripada u ovu Metodologiju.</p> <p>4.2. Radna energija U točkama 3. i 4. određena su vremena viših i nižih dnevnih tarifnih stavki. Ova vremena već su duže u upotrebi, a njihov početak i završetak trebali bi korespondirati sa dnevnim dijagramom opterećenja sustava kako bi imali poticajnu mjeru. Na tržištu električne energije usvojeni su blokovi, vremena trajanja pojedinih razdoblja i bilo bi dobro da su vremena VT i NT usklađena sa blokovima:</p>

SAT	OD	DO	BLOKOVI						HR zima	HR ljeto
1	00.00	01.00								
2	01.00	02.00								
3	02.00	03.00								
4	03.00	04.00								
5	04.00	05.00								
6	05.00	06.00								
7	06.00	07.00								
8	07.00	08.00	Morning							
9	08.00	09.00								
10	09.00	10.00								
11	10.00	11.00								
12	11.00	12.00								
13	12.00	13.00								
14	13.00	14.00								
15	14.00	15.00								
16	15.00	16.00								
17	16.00	17.00								
18	17.00	18.00								
19	18.00	19.00								
20	19.00	20.00								
21	20.00	21.00								
22	21.00	22.00								
23	22.00	23.00								
24	23.00	24.00								

Block Night Hour 01 until hour 06 00:00 am – 06:00 am

Block Morning Hour 07 until hour 10 06:00 am – 10:00 am

Block High Noon Hour 11 until hour 14 10:00 am – 02:00 pm

Block Afternoon Hour 16 until hour 18 02:00 pm – 06:00 pm

Block Evening Hour 19 until hour 24 06:00 pm – 12:00 pm

Block Rush Hour Hour 17 until hour 20 04:00 pm – 08:00 pm

Trading Conditions

Block Base Load Hour 01 until hour 24 00:00 am – 12:00 pm

Block Peak Load Hour 09 until hour 20 08:00 am – 08:00 pm

Block Off Peak 1 Hour 01 until hour 08 00:00 am – 08:00 am

Block Off Peak 2 Hour 21 until hour 24 08:00 pm – 12:00 pm

Block Off Peak Hour 01 until hour and Hour 21 until hour 08 24 00:00 am – 08:00 am and 08:00 pm – 12:00 pm

Block Business Hour 09 until hour 16 08:00 am – 04:00 pm

Pored toga bilo bi izuzetno korisno uvesti (ponovno) vikend tarifu. Danas svi sudionici na tržištu imaju izuzetnih problema vikendom kad se pojavljuju veliki viškovi, odnosno malo opterećenje. Uvođenjem vikend tarife stekli bi se uvjeti za preraspodjelu potrošnje između radnih i neradnih dana.

4.4. Obračun i promjena tarifnog modela

U točki 2 određeno je da kupac može samo jednom godišnje promijeniti tarifni model. Ova ograničenje je diskriminirajuće. Kupac

bi mogao promijeniti tarifni model sa svakom promjenom obračunskog razdoblja (u trenutku kad je mjerni uređaj očitao) jer se promjena provodi samo u bazi podataka.

4.5. Obračun odstupanja vršne snage na visokom i srednjem naponu

Ugovaranje mjesečne vršne snage uvedeno je 1991. godine u vrijeme dok je HEP bio i operator mreže i opskrbljivač po današnjoj terminologiji. Ukoliko je u to vrijeme i imao opravdanja jer se radilo i o električnoj energiji i o korištenju mreže, sa današnjeg stanovišta nema opravdanja. Sa stanovišta operatora mreže ugovorena snaga odnosi se na jedan od 1703 petnaest minutna razdoblja u mjesecu (samo u doba VT). Iz iskustva znam da se ugovorena snaga i odstupanje od ostvarene snage koristi samo za obračun prilikom izdavanja mjesečnih računa. I dok ee prije uvođenja tržišnih odnosa i djelatnosti ta odredba mogla podvesti pod pojam „uravnoteženja“ i odstupanja od rasporeda, danas kad ODS ugovara samo električnu energiju za pokriće gubitaka u mreži ona nema nikakvog opravdanja. Gubici u mreži ovise o kvadratu struje (odnosno snage koju koristi kupac) pa bi slijedom toga bilo sasvim dovoljno naknadu za korištenje mreže vezati uz preuzetu energiju. Stoga predlažem da se ova odredba briše.